

***ВІСНИК СТУДЕНТСЬКОГО
НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА
«ВАПРА»***

**ВІННИЦЬКОГО ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО ІНСТИТУТУ
ДЕРЖАВНОГО ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ**

Випуск 187

Вінниця 2024

**ВІСНИК СТУДЕНТСЬКОГО
НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА
«ВАПРА»**

**ВІННИЦЬКОГО ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО ІНСТИТУТУ
ДЕРЖАВНОГО ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ**

Випуск 187

**ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ
XIII ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

*«Актуальні проблеми ефективного соціально-
економічного розвитку України»*

18 квітня 2024 року

Вінниця 2024

УДК 338.1

Вісник студентського наукового товариства «ВАТРА» Вінницького торговельно-економічного інституту ДТЕУ. Вінниця: Редакційно-видавничий відділ ВТЕІ ДТЕУ, 2024. Вип. 187. 415 с.

У Віснику розглядаються глобальні імперативи підприємницького потенціалу компаній на внутрішньому та зовнішньому ринках; проблеми та перспективи соціального забезпечення громадян; сучасні моделі, стратегії, технології менеджменту; стан, виклики та перспективи розвитку публічного управління в Україні; проблематика моделювання та проектування процесів управління в соціально-економічних системах. Значна увага приділяється стратегічним напрямкам розвитку бухгалтерського обліку, аналізу та аудиту в контексті динамічних євроінтеграційних процесів; фінансовому механізму забезпечення соціально-економічного розвитку країни; проблемам та перспективам торгівлі в реаліях сьогодення; маркетинговим технологіям в умовах інноваційного розвитку бізнесу. Висвітлюються регіональний та національний виміри тенденцій розвитку індустрії гостинності та харчової промисловості; політико-правові, історичні та соціально-психологічні тенденції державотворення в Україні. Досліджуються передумови професійної самореалізації молоді в умовах ринкової економіки: мовний, соціальний та міжкультурний аспекти.

Розраховано на аспірантів, молодих вчених, здобувачів вищої освіти, які цікавляться проблемами соціально-економічного розвитку суспільства.

Редакційна колегія:

Голова редакційної колегії – **Замкова Н. Л.**, д-р філос. наук, професор
Відповідальний секретар – **Мартінова Л. Б.**, д-р екон. наук, професор

Члени редакційної колегії:

Бабчинська О. І., д-р екон. наук, доцент, **Власенко І. Г.**, д-р мед. наук, професор, **Громова О. Є.**, д-р екон. наук, доцент, **Іваницька Н. Б.**, д-р філол. наук, професор, **Корж Н. В.**, д-р екон. наук, професор, **Романовська Ю. А.**, д-р екон. наук, доцент, **Хачатрян В. В.**, д-р екон. наук, професор, **Антонюк К. Г.**, доктор філософії зі спеціальності «Економіка», **Вівсюк І. О.**, доктор філософії зі спеціальності «Економіка», **Добровольська Н. В.**, канд. пед. наук, доцент, **Довгань Ю. В.**, канд. екон. наук, доцент, **Китайчук Т. Г.**, канд. екон. наук, доцент, **Мазуркевич І. О.**, канд. екон. наук, **Майстер Л. А.**, канд. екон. наук, доцент, **Осіпова Л. В.**, канд. екон. наук, доцент, **Павлюк Т. І.**, канд. екон. наук, доцент, **Стратійчук В. М.**, доктор філософії зі спеціальності «Економіка», **Тернова А. С.**, канд. техн. наук, доцент.

Свідоцтво Вінницького обласного управління юстиції про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації № 662-20-р серія ВЦ від 14 грудня 2006 року.

ЗМІСТ

ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ В УКРАЇНІ: СТАН, ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Бєлко Ю. М.

Здобувач освітнього ступеня «бакалавр»

Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ HR-СТРАТЕГІЇ ОРГАНУ

ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ..... 11

Боднюк І. Л.

Здобувач освітнього ступеня «бакалавр»

Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ РОЗБУДОВИ ВІДНОСИН МІЖ УКРАЇНОЮ ТА

ЄВРОПЕЙСЬКИМ СОЮЗОМ В УМОВАХ ВОЄННИХ ВИКЛИКІВ..... 17

Бондар Ю. Є.

Здобувач освітнього ступеня «бакалавр»

Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ

ДЕРЖАВНА МОЛОДІЖНА ПОЛІТИКА: ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД ДЛЯ

УКРАЇНИ..... 25

Важинський А. О.

Здобувач освітнього ступеня «бакалавр»

Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ЦИФРОВОЇ ПАРТИСИПАЦІЇ ГРОМАДСЬКОСТІ

У ВИРОБЛЕННІ ПУБЛІЧНОЇ ПОЛІТИКИ..... 31

Винник А. О.

Здобувач освітнього ступеня «магістр»

Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ

ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ МІСЦЕВИХ ФІНАНСІВ ЯК ОСНОВИ

МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ..... 39

Владімірова Т. О.

Здобувач освітнього ступеня «бакалавр»

Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ТА КОНЦЕПЦІЇ РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОГО

БРЕНДУ УКРАЇНИ..... 47

Восводко Д. Р.

Здобувач освітнього ступеня «бакалавр»

Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ

ВПРОВАДЖЕННЯ ІНСТРУМЕНТАРІЮ ЦИФРОВИХ РОБОЧИХ МІСЦЬ В

ОРГАНАХ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ..... 52

Довгалюк В. С. Здобувач освітнього ступеня «бакалавр» Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ МЕТОДИ МОТИВАЦІЇ ПЕРСОНАЛУ В ОРГАНАХ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ.....	117
Дробатий Д. А. Здобувач освітнього ступеня «магістр» Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ ФІЗИЧНА АКТИВНІСТЬ ЯК ІНСТРУМЕНТАРІЙ ПОЛІТИКИ ОЗДОРОВЛЕННЯ.....	121
Дячок А. О. Здобувач освітнього ступеня «магістр» Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ ПІДТРИМКА РОЗВИТКУ МАЛОГО ТА СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ ПІД ЧАС ДІЇ ВОЄННОГО СТАНУ.....	129
Іващук Н. О. Здобувач освітнього ступеня «магістр» Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ ВИКОРИСТАННЯ ІНСТРУМЕНТІВ ДЕРЖАВНОЇ МОЛОДІЖНОЇ ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ: ДОСВІД ТА ПЕРСПЕКТИВИ.....	137
Кадук М. О. Здобувач освітнього ступеня «магістр» Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ МОДЕРНІЗАЦІЯ HR-МЕНЕДЖМЕНТУ В ОРГАНАХ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ.....	146
Качинська Р. Л. Здобувач освітнього ступеня «бакалавр» Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ «ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ ЦИФРОВОЇ ВЗАЄМОДІЇ ОРГАНІВ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ».....	154
Коваль М. О. Здобувач освітнього ступеня «магістр» Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ ТА ІНСТИТУЦІЙНІ АСПЕКТИ ДЕРЖАВНОЇ ВЕТЕРАНСЬКОЇ ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ.....	163
Колеснік А. В. Здобувач освітнього ступеня «бакалавр» Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ ПРОБЛЕМИ ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ В УМОВАХ ВІЙНИ.....	171
Мазур Р. В. Здобувач освітнього ступеня «магістр» Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ПУБЛІЧНОЮ ВЛАДОЮ.....	178

Качинська Р. Л.

Здобувач освітнього ступеня «бакалавр»

Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ

**«ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ ЦИФРОВОЇ ВЗАЄМОДІЇ
ОРГАНІВ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ»**

Стаття присвячена розгляду теоретико-правових аспектів цифрової взаємодії органів публічної влади. Встановлено, що правове забезпечення у контексті цифрових технологій та цифрової трансформації в Україні є державно-правовим процесом. Проаналізовані поняття та принципи цифровізації України, її значення та можливості для підвищення ефективності управління та надання публічних послуг. Досліджено правові аспекти використання цифрових інструментів у діяльності органів влади.

Ключові слова: цифровізація, цифрове врядування, органи публічної влади, публічне управління, концепція, державна політика, Міністерство цифрової трансформації, принципи цифровізації

Постановка проблеми. У сучасному світі, з появою цифрових технологій та інформаційного простору виникають нові виклики та можливості для органів публічної влади. Зокрема, цифрова взаємодія вимагає розробки та впровадження спеціальних правових механізмів для забезпечення захисту прав та інтересів громадян у цифровому середовищі.

В світі склалася нова реальність, яка спонукає до проведення політики системної цифрової економіки за допомогою цифрової трансформації шляхом вдосконалення відповідних галузей.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Процеси цифровізації та теоретико-правові аспекти цифрової взаємодії органів публічної влади були предметом досліджень різних науковців, зокрема В. С. Куйбиди, А. В. Карпенко, В. В. Наместника [7], І.І. Ніколіної [4], М.С. Міхровської [8], та інших.

Метою статті є аналіз теоретико-правових аспектів цифрової взаємодії органів публічної влади.

Виклад основного матеріалу. В сучасному цифровому світі використання інформаційних технологій стає все більш важливим для забезпечення ефективної комунікації та співпраці між органами публічної влади, громадськістю та іншими зацікавленими сторонами. Цифрова взаємодія органів публічної влади є актуальною темою для дослідження чималої кількості науковців, зокрема В.С. Куйбіди, А.В. Карпенка, В.В. Наместніка, І.І. Ніколіної та інших.

Цифрові технології інтенсифікують розвиток процесів взаємодії людини та суспільства. Сучасне громадянське суспільство стає все більш залежним від цифрових технологій, відбувається “цифровий перехід” від систем та процесів індустріальної економіки та інформаційного суспільства до “цифрової” економіки та “цифрового” суспільства. Такий стрімкий перехід призводить до появи нових, унікальних систем і процесів, що становлять їх нову ціннісну сутність, а створення цифрової держави супроводжується трансформацією усієї системи управлінських процесів як на центральному, так і на місцевому рівні, що означає подолання стереотипів адміністративно-бюрократичної культури. Цифрові технології, на відміну від інформаційних чи електронних, кардинально змінюють не тільки процеси взаємодії держави та суспільства, а й свідомість (підсвідомість) людей, які внаслідок здійснення цифрових трансформацій формують нове суспільство – “цифрове”.

Свого часу інформаційні технології були предметом здійснення інформатизації, наразі цифрові технології, відповідно, є предметом цифровізації, а перехід від “інформаційного” до “цифрового” суспільства стає об’єктивним еволюційним етапом науково-технічного прогресу, насамперед, в економіці та публічному управлінні. Цифровізація не може бути ототожнена тільки із застосуванням цифрових технологій у повсякденній діяльності публічних службовців, бізнесменів та громадських активістів. У цілому цифрові трансформації потребують реалізації нових механізмів (нормативно-правових, соціально-політичних, інституційно-організаційних, фінансово-економічних, інформаційно-комунікативних та ресурсно-технологічних) всіма суб’єктами цифровізації у публічному секторі, до яких слід віднести органи державної влади, органи місцевого самоврядування, приватні та громадські інституції [13].

«Цифрове врядування» є терміном, що використовується для опису системи управління суспільством чи державою. Цей термін може мати різні тлумачення в залежності від контексту. Існує чимало підходів до визначення поняття «цифрове врядування» (табл. 1).

Загальний висновок з цих тверджень полягає в тому, що цифрове урядування або цифрове врядування – це спосіб організації публічного управління, який використовує цифрові технології для підвищення ефективності, відкритості та прозорості владних структур. Головною метою цифрового врядування є задоволення потреб громадян, забезпечення їхньої взаємодії з владою та підтримка громадської цінності за допомогою різноманітних цифрових інструментів і сервісів.

Вперше на законодавчому рівні визначення «цифрове врядування» згадується у Концепції розвитку електронного урядування в Україні, ухваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 20 вересня 2017 року № 649-р. [14]. В даній Концепції «цифрове врядування» визначається як форма організації державного управління, яка сприяє підвищенню ефективності, відкритості та прозорості діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування з використанням інформаційно-телекомунікаційних технологій для формування нового 35 типу держави, орієнтованої на задоволення потреб громадян. Таким чином, аналізуючи вищезгадану Концепцію, слід зазначити, що дане поняття не цілком розкриває основну функцію взаємодії держави та суспільства, а також не відповідає чинному законодавству щодо процедури проведення децентралізації органів місцевого самоврядування, зазначаючи що цифрове врядування є лише формою організації державного управління.

Р. Пашов та А. Похожалова зауважують, що цифрова взаємодія органів публічної влади є процесом використання інформаційних технологій для забезпечення ефективного обміну даними, спілкування та взаємодії між державними установами, громадськістю та іншими зацікавленими сторонами. Успіхи з цифровізації комунікативної взаємодії та використання сучасних комунікаційних і інформаційних пристроїв у сучасному світі створили нові

форми управлінської взаємодії в органах публічної влади, завдяки чому підвищена точність, швидкість, якість та прозорість, а також зменшено витрати часу [1, с.78].

Таблиця 1–Підходи до визначення поняття «Цифрове врядування»

Автор	Тлумачення
В. С. Куйбида, А. В. Карпенко, В. В. Наместник	“цифрове врядування” – це сервісно-орієнтована організація функціонування системи публічного врядування (управління) на основі цифрових технологій [7]
І.І. Ніколіна	цифровізація публічного управління й адміністрування (цифрове врядування) – це форма організації публічного управління, орієнтованої на задоволення потреб громадян, яка забезпечує підвищення ефективності, відкритості та прозорості органів державної влади й органів місцевого самоврядування, забезпечує можливість їхньої взаємодії із суспільством, людиною, бізнесом за допомогою цифрових технологій за наявності в усіх учасників комунікації належних цифрових компетенцій [4]
М.С.Міхровська	цифрове урядування – це такий спосіб організації публічного управління за допомогою цифрових технологій, основною метою якого є задоволення прав, свобод та інтересів людини й громади [8]
С. А. Чукут	цифрове урядування - використання цифрових технологій, як комплексної частини стратегій модернізації урядів, для створення громадської цінності. Застосовуються цифрові технології, включаючи Інтернет, мобільні технології та пристрої, а також дані аналітики, що використовуються для поліпшення генерації, збору, обміну, агрегації, поєднання, аналізу, доступу, пошуку і представлення цифрового контенту, в тому числі для розробки сервісів і додатків [9]

Кардинальна зміна цифровізації в Україні відбулася восени 2019 року. На цей час цифрова трансформація була оголошена одним із головних напрямів національної політики. Згодом було створено Міністерство цифрової трансформації та інші інституції цифрового розвитку [3]. Розвиток цифровізації в Україні – це впровадження цифрових технологій, споживачами яких є держава, бізнес, громадяни [2].

З початку вересня 2019 року в Україні було запроваджено Міністерство цифрової трансформації, яке є центральним органом виконавчої влади, що відповідає за розробку та реалізацію державної політики у сфері цифровізації, відкритих даних, національних електронних інформаційних ресурсів, впровадження електронних послуг та підвищення цифрової грамотності громадян. Поява нового Комітету Верховної Ради з питань інформатизації та

зв'язку, активна участь численних експертних та громадських об'єднань, а також світовий досвід у сфері цифровізації, підкреслюють необхідність впровадження реформ і трансформацій на основі цифрових технологій.

Уряд затвердив Положення про Міністерство цифрової трансформації України. Ухвалення Положення створює правові передумови для його функціонування, визначає засади, цілі та принципи діяльності.

Документом визначено, що Мінцифри забезпечує:

- формування та реалізацію державної політики у сфері цифровізації, цифрової економіки, цифрових інновацій, електронного урядування та електронної демократії, розвитку інформаційного суспільства;
- формування та реалізацію державної політики у сфері розвитку цифрових навичок та цифрових прав громадян;
- формування та реалізацію державної політики у сфері відкритих даних, розвитку національних електронних інформаційних ресурсів та інтероперабельності, розвитку інфраструктури ширококутового доступу до Інтернету та телекомунікацій, електронної комерції та бізнесу;
- формування та реалізацію державної політики у сфері надання електронних та адміністративних послуг;
- формування та реалізацію державної політики у сфері електронних довірчих послуг;
- формування та реалізацію державної політики у сфері розвитку ІТ-індустрії;
- виконання функцій центрального засвідчувального органу шляхом забезпечення створення умов для функціонування суб'єктів правових відносин у сфері електронних довірчих послуг [10].

Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 17 січня 2018 р. № 67-р було схвалено «Концепцію розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018–2020 роки» (далі Концепція) [11], в якій зазначається, що цифровізація – це насичення фізичного світу електронно-цифровими пристроями, засобами, системами та налагодження електронно-комунікаційного обміну між ними, що фактично уможливорює інтегральну взаємодію віртуального та фізичного, тобто

створює кіберфізичний простір.

Цифровізація є визнаним механізмом економічного зростання завдяки здатності технологій позитивно впливати на ефективність, результативність, вартість та якість економічної, громадської та особистої діяльності.

Концепцією сформульовані основні принципи цифровізації України (рис. 1).

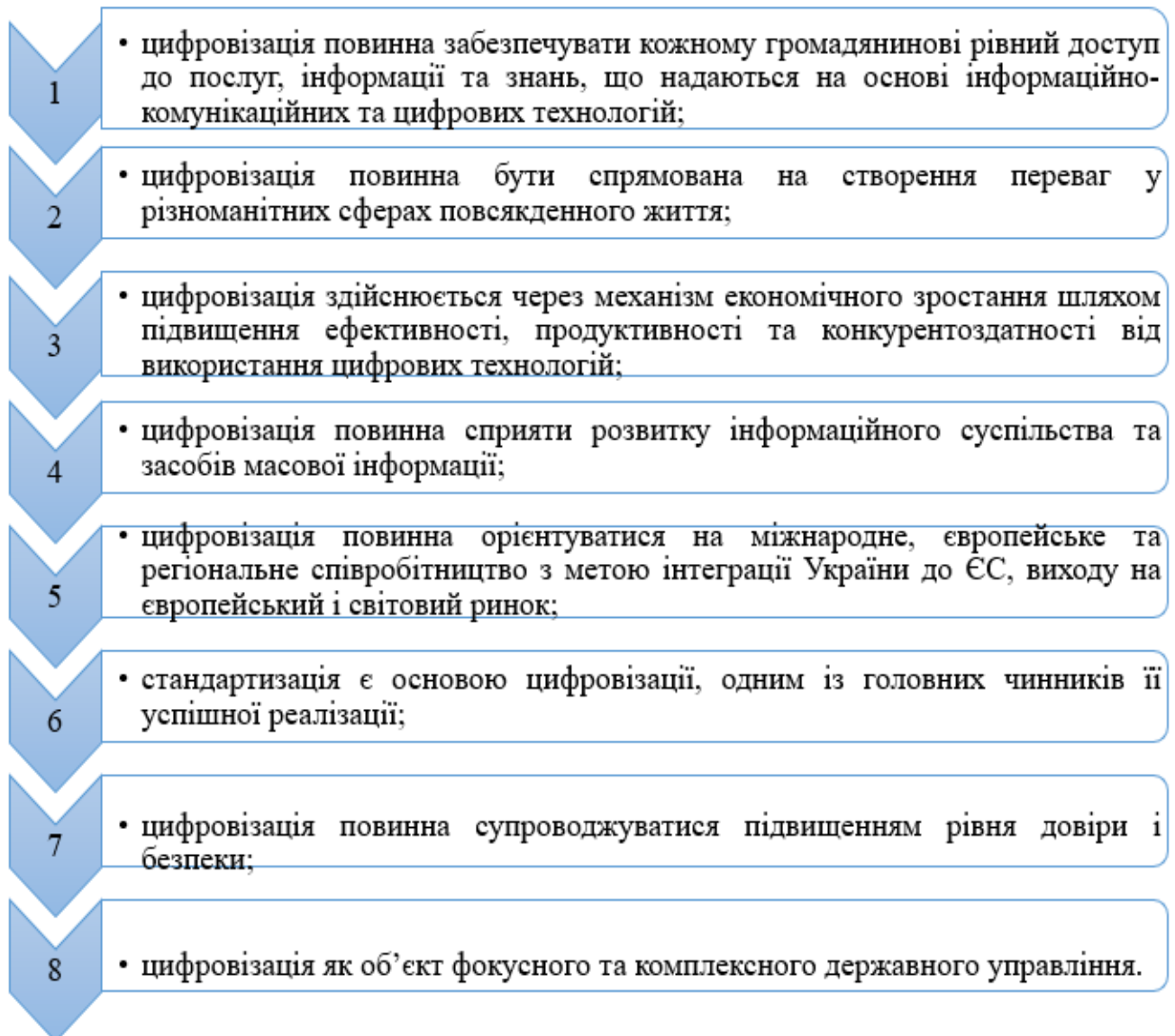

Рисунок 1 – Основні принципи цифровізації України

І. Ніколіна у своїй статті узагальнила стратегічні документи сфери цифрового врядування останніх років в Україні (табл.2) [15].

Таблиця 2 – Стратегічні документи сфери цифрового врядування

Рік	Назва	Сутність
2020	Про електронні комунікації	правові та організаційні основи державної політики в сферах електронних комунікацій та радіочастотного спектра, а також права, обов'язки та відповідальність фізичних і юридичних осіб, які беруть участь у відповідній діяльності
2021	Про особливості надання публічних (електронних публічних) послуг	засади надання електронних публічних послуг, публічних послуг, комплексних електронних публічних послуг, автоматичного режиму надання електронних публічних послуг
2021	Про стимулювання розвитку цифрової економіки в Україні	запроваджує створення сприятливих умови для ведення інноваційного бізнесу в Україні, розбудови цифрової інфраструктури, залучення інвестицій і талановитих фахівців
2021	Про публічні електронні реєстри	унормовує відносини, що виникають у сфері публічних електронних реєстрів, зобов'язує створити Реєстр усіх публічних реєстрів
2022	Про хмарні послуги	визначає правові відносини, що виникають при наданні хмарних послуг, встановлює особливості використання хмарних послуг органами публічної влади

Одним із визначальних моментів у цифровій еволюції України став запуск додатку Дія та афілійованих сервісів під егідою Дії [5]. Цей багатофункціональний портал революціонізував спосіб взаємодії громадян з урядом, дозволивши українцям зручно та швидко вирішувати різноманітні завдання [6].

Дія – це мобільний застосунок і онлайн-портал, які відкрили українцям цифровий доступ до 120 державних послуг і дозволяють їм спілкуватися з державою у режимі онлайн за принципом «єдиного вікна». Це спілкування включає цілу низку питань – від подання заявок на отримання соціальних виплат і участь у державних програмах до сплати податків, отримання доступу до важливих документів, забезпечення реєстрації та діяльності підприємств, використання цифрового підпису та інших засобів ідентифікації [12].

Узагальнюючи, можна зробити висновок, що цифрове урядування представляє собою спосіб управління, що використовує цифрові технології для задоволення потреб громадян та забезпечення їхніх прав і свобод у взаємодії з державою. Це не лише етап у розвитку електронного урядування, але й якісний

стрибок вперед. Поява та поширення концепції цифрового урядування свідчать про необхідність прийняття відповідного законодавства, яке б визначало терміни та принципи цифрового урядування. Це являється важливим орієнтиром як для розвинених країн, так і для тих, що тільки планують свою цифрову трансформацію. Такий підхід до управління забезпечує створення ефективного діалогу між владою і суспільством і сприяє побудові якісного відношення між ними.

Основними принципами цифрової взаємодії є доступність, прозорість, ефективність та взаємодія. Це означає, що інформація повинна бути доступною для всіх зацікавлених сторін, процеси прийняття рішень повинні бути прозорими, використання інформаційних технологій повинно сприяти підвищенню ефективності державного управління, а взаємодія між учасниками процесу повинна бути конструктивною та спрямованою на досягнення спільних цілей.

Список використаних джерел:

1. Пашов Р.І, Похожалова А.І.. Цифровізація комунікативної складової в діяльності органів публічної влади в Україні. 2022. с .78 URL:[13.pdf \(vernadskyjournals.in.ua\)](https://www.vernadskyjournals.in.ua)
2. Ольга Галушчак, Михайло Галушчак, Галина Машлій. Цифровізація в Україні: еволюційні перетворення. 2023. URL: https://elartu.tntu.edu.ua/bitstream/lib/41209/2/GEJ_2023v81n2_Halushchak_O-Digitalization_in_Ukraine_155-163.pdf
3. Міністерство цифрової трансформації України. URL: <https://thedigital.gov.ua>[4. g.php \(vtei.edu.ua\)](https://vtei.edu.ua)
4. Ніколіна І.І.. Аналіз тренду цифрової трансформації публічного управління та адміністрування в Україні *Публічне управління і адміністрування в Україні*. 2020. №19. С. 53-59. URL: <https://ir.vtei.edu.ua/g.php?fname=25758.pdf>
5. Як Україна під час війни стала світовим лідером із цифровізації держуправління URL:<https://www.kyivpost.com/uk/post/22145>
6. Державні послуги онлайн URL: <https://diia.gov.ua>

7. Куйбіда В.С., Карпенко О.В., Наместнік В.В., Цифрове врядування в Україні: базові дефініції понятійно-категоріального апарату. 2018. URL: [vnaddy_2018_1_3.pdf](#)

8. Міхровська М.С.. Цифрове врядування як новий рівень взаємодії держави та суспільства. 2020. URL: http://www.lsej.org.ua/7_2020/72.pdf

9. Чукут С.А., Загвойська О.В., Цимбаленко Я.Ю. Основи електронного врядування. *Електронне мережне навчальне видання*. навч. посібник. Київ. 2022. URL: [E-governance Manual KPI \(3\).pdf](#)

10. Постанова від 18 вересня 2019 р. № 856. Питання Міністерства цифрової трансформації. Київ. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pitannya-ministerstva-cifrovoyi-t180919>

11. Про схвалення Концепції розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018–2020 роки та затвердження плану заходів щодо її реалізації: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 17 січня 2018 р. № 67-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/67-2018-p#Text>

12. Створений за підтримки США застосунок у сфері електронного врядування допоміг Україні прискорити процес цифрової трансформації; тепер Україна допомагає впроваджувати ці новітні рішення в інших країнах. 2023. URL: <https://www.usaid.gov/uk/news-information/press-releases/jan-18-2023>

13. Карпенко О.В.. Цифрове врядування. Київ. 2020. с.33-48). URL: https://elib.nakkkim.edu.ua/bitstream/handle/123456789/4638/Monografia_Tsyfrove

14. Про схвалення Концепції розвитку електронного врядування в Україні від 20 вересня 2017 р. № 649-р. Київ. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/649-2017-p#Text>

15. Ніколіна І.І.. Віддзеркалення цифрового поступу України в міжнародних рейтингах. *Соціально-політичні, економічні та гуманітарні виміри європейської інтеграції України: зб. наук. пр.* XI Міжнар. наук.-практ. конф., м. Вінниця, 25 вересня. 2023 р. Вінниця, 2023. Ч. 1. С. 180-187. URL: [pr061.pdf \(vtei.com.ua\)](#)